

PAKSI ATOMERŐMŰ DOLGOZÓINAK SZAKSZERVEZETE

Mi újság?

a PADOSZ -nál

XIII. évfolyam, 7. szám

2009. szeptember

TISZTELT OLVASÓK! KEDVES TAGJAINK!

Bízom abban, hogy a nyári szünet, a nyári szabadság mindenki számára kellemesen és tartalmasan telt el, a várakozásai szerint alakult. A nyári időszak alatt a PADOSZ-nak az elmúlt évek gyakorlatától eltérően kevesebb feladatot kellett megoldania. Természetesen nem telt munka nélkül a nyár, hiszen több olyan tárgyalást folytattunk, mely megegyezéssel zárult a szakszervezetek és a munkáltató között. Ezekről a fontos megállapodásokról részletesen adtunk tájékoztatást a PADOSZ honlapon, illetve e kiadványunkban adunk. Kiemelésre érdemes ezek között a nyugdíj korkedvezményes munkaköri lista véglegesítése, az egészségügyi pótszabadságra jogosultak körének pontosítása, illetve a jóléti ingatlanok Kollektív Szerződésben történő rögzítése.

Mielőtt még a kedves Olvasó azt gondolná, hogy minden szép és jó, két olyan eseményt, illetve esetet megemlítek, ami kedélyeket borzolt, illetve felháborodást okozott.

Az idén ismét volt Villamos nap, de sajnos nem Pakson. Mi ebből a probléma? Először is, úgy ítéljük meg, hogy drága. Aztán az is probléma, hogy utazni kell. Arra is kíváncsiak lennénk, hogy a rendezvény milyen hatékonysággal szolgálja a cégsoporthoz tartozás érzésének fokozását, illetve milyen mértékben erősíti a lojalitást. Kirekesztődnek a nyugdíjasaink, a műszakos kollégáink, illetve azok a személyek, akik nem a rendezvényre utazók szűken meghatározott körébe tartoznak.

Bizonyára a szervezők, felelősök lelkiismeretes munkát végeztek, igyekezve az elmúlt évek esetleges hibáit kijavítani. Ám ez az igyekezet sem tudja a fent említett gondokat kiküszöbölni, emiatt szükséges váltani, és ismét a helyi társaságokra kell bízni a Villamos nap megrendezését.

Igazából az nem is váltás lenne, hiszen az Ágazati Kollektív szerződés XI-es fejezete rendelkezik erről. Ne szervezzünk, és ne költünk többet ilyen mega-gigantikus rendezvényre, kíméljük a Társaságcsoporthoz, és a PA Zrt. kiadási oldalát. Álláspontom szerint a tradíciók ápolása, az összetartozás érzésének erősítésének sokkal hatékonyabb módja a helyi szinteken megszervezendő vállalati villamos-nap.

Szeptember 2-án „robbant” egy információs bomba, a 175 /2009 (VIII.29) számú Kormányrendelet formájában. Véleményünk szerint a rendelet végrehajtása súlyos jog- és érdeksérelmet okozhat. A Kormányrendelet a köztulajdonban lévő gazdasági társaságok „átláthatóbbá” tételéről rendelkezik, véleményünk szerint is az átláthatóság, és tiszta viszonyok kívánatosak, de a jogsértés és a zavartkeltés, békétlenség a PA Zrt-nél nem fogadható el. Nem fordulhat az elő, hogy az atomerőmű működési rendszerének ismerete, a napi feladatok, kompetencia elvárások, felelősségek ismerete nélkül, pusztán neveket, béradatokat, juttatásokat látva csámcsogjon a külvilág azon, hogy kinek mennyi a bére.

Ez a rendelet nem átláthatóságot, hanem békétlenséget teremthet. Személyes adataink pont azért személyesek, mert az egyénre tartozók. Én sem járultam hozzá adataim nyilvánossá tételéhez, bízva a rendeletalkotók józan értékelésében, mely alapján remélem, hogy visszavonásra vagy jelentős korrigálásra kerül a rendelet.

Lőrincz László

Karácsony Szilárd: MUNKAKÖNYV (folytatásokban)

/12/

Az alku

Most, hogy körbejártuk a partnerviszony feltételeit lássuk, mire és hogyan használhatják a szakszervezetek a *szervezettségükből*, a *szakértelmükből*, a *nyomásgyakorló-képességükből* és a *gazdasági függetlenségükből* adódó lehetőségeiket.

Bérfejlesztés a „versenyszférában”

Már korábban szó volt arról, hogy a munkavállalók egy része, saját bevallása szerint azért nem tagja a szakszervezetnek, mert csalódott abban. Az esetek többségében ez az eredményekkel való elégedetlenséget jelenti. Bizonyára ismersz olyanokat, akiket, vagy akár Téged is kiábrándított már például az, ha alacsonyabb volt a bérfejlesztés, mint amit vártál, vagy a munkáddal összefüggő juttatásokat kevesled, illetve úgy érzed: keveset tett a szakszervezet a munkahelyed védelmében.

Konkrét helyzetekben az ilyen megállapítás akár igaz is lehet. Ugyanakkor a szakszervezetek *teljesítményének* megítélésében a nekik tulajdonított, tévesen felmért lehetőségeik is Arról van szó, a jog által

erejéből
munkáltatóval
meghatározott
Ez az alku nem
arról, hogy adott
ugyan van ilyen
A könnyebb
ismét

6. ábra

Elosztani csak a „kisült tortát” lehet

szerepet játszanak. hogy a szakszervezet elismert és a tagság összefogásának fakadóan, a szemben alkupozíciót foglal el. *szólhat másról, mint cég a nyereségét — ha — miként használja fel. érthetőség kedvéért készítsünk egy ábrát.*

Folyjék a tárgyalás akár a létszámról vagy bérfejlesztésről, kollektív szerződésről az *alku tárgya* nem lehet más, mint az adott cég eszközeivel, a munkavállalók által létrehozott érték, a *nyereség*.

Tekintsük a felrajzolt kört a nyereségnek, amin, akárcsak egy „tortán” többen is osztoznak. (Az ábra nem szemlélteti az elosztás arányait. A köröket az egyszerűbb ábrázolás miatt osztottuk egyenlő részekre.)

Elsőként az állam veszi ki a részét, méghozzá adó formájában. Most tekintsünk el attól, hogy jobb helyeken az állammal évente folyik alku ennek mértékéről, *ahol a szakszervezeteknek szintén ott a helyük*. A példánk szempontjából objektív tény, hogy a nyereség egy része az államot illeti.

A másodikként, *a befektetett tőkéjük hasznosításából a cégtulajdonosok* számítanak részesedésre. Nekik is meg kell kapniuk a részüket, méghozzá legalább olyan mértékűt, mint amennyit például akkor kapnának, ha bankba tennék a pénzüket. Sőt mivel a befektetéssel nagyobb kockázatot vállaltak, nagyobb nyereséget is feltételeznek. A logika szerint, ha hosszabb távon a betervezett nyereséget nem kapják meg, akkor kivonják a cégből a tőkéjüket, ami a munkahelyek elvesztésével járhat. Ezt, az alku során egy felelős szakszervezet nem hagyhatja figyelmen kívül.

A harmadik rész *a fejlesztése*. Annak ellenére, hogy a fejlesztés elsősorban a tulajdonosokat gazdagítja, be kell látnunk, hogy eleget kell tenni a piac által diktált állandó fejlődésnek, mert a cég, és a *munkahelyek hosszú távú fennmaradása* ettől jelentős részben függ.

Mi munkavállalók negyedikként állunk sorba *a többletteljesítményeink elismeréséért*, sőt jár

nekünk, hiszen a munkánk nélkül a „torta” egyetlen morzsája sem készült volna el.

A szakszervezet feladata szakértelemmel feltérképezni a rendelkezésre álló nyereség felosztását,

és a lehető legpontosabban behatárolni a követelések mértékét. Az így meghatározott bérfejlesztési, vagy egyéb követeléseket viszont az alku során a tulajdonosok, és a menedzsment nem szokta pusztán a szakértelem megléte, vagy harsány kijelentések miatt önként megadni. Ehhez az alkuhoz a szakszervezeteknek nyomatékkaal is rendelkezniük kell, amit csak a tagok *összefogása és nyomásgyakorló-képessége* biztosíthat.

Természetesen, a tulajdonosok minél több nyereséget szeretnének, a menedzsmentnek is megvannak a saját terveik a fejlesztésekről és a szakszervezet is jogosan támaszt igényeket. Ebben a vitában, az ellenérdekek mellett, azért megfogalmazhatók *közös érdekek* is. Például mind a négy fél érdekelt abban, hogy a *felosztható nyereség (a „torta”) minél nagyobb legyen*, ahogyan azt a szaggatott vonallal jelzett kör is mutatja.

Magyarán mondva a *szakszervezet csak az elosztási folyamatban vesz részt*. Tehát a szakszervezeten nem lehet számon kérni, ha nincs mit elosztani, hiszen csak munkával lehet létrehozni új, elosztható értéket.

A szakszervezet egyik legfontosabb feladata a megtermelt nyereségből lehető legpontosabban meghatározni a *munkavállalók által követelhető részt* és azt megállapodásokon keresztül (kollektív szerződés) megszerezni számukra. Ha ez azért kicsi, mert kevés a cég haszna, akkor az alku során a legerősebb szakszervezet sem „*szakíthat le*” többet. A munkavállalók *hosszú távú érdekeinek* mondana ellent, ha több éven keresztül nem jutnának a tulajdonosok elvárt nyereségükhöz, vagy a fejlesztés elől vonnák el a forrásokat.

Meg kell jegyezni, hogy a szakszervezettel való elégedetlenség nemcsak az alkuban megszerzett javak — például bérfejlesztés — mértékének szokott szólni, hanem az azon *belüli felosztásnak* is. A belső elosztás — vagyis, hogy egy munkahelyen belül a különböző csoportok (szakképzettség, kor, vagy szakma szerint), milyen mértékben részesülnek például a bérfejlesztésből, nem csupán a szakszervezet „*érdeme*”. A *munkáltató érdeke* olyan viszonyokat teremteni a vállalatnál, hogy a munkaerő — a minél magasabb nyereség megtermelése érdekében — *ösztönözve* érezze magát. A szakszervezet ebbe a folyamatba viszi bele a tagok érdekeit, tehát mindössze kiegészíti a munkaadó elképzeléseit, megpróbálja befolyásolni azt.

Remélhetőleg a leírtak nyomán világosabbá vált számokra a *szakszervezetek eredményességének* megítélése. Sajnos a munkáltatók egy része — saját hibás, vagy a munkavállalók ellen irányuló döntései leplezésére —, a szakszervezeteket bűnbakként szokta feltüntetni. Ez ellen csak a valós helyzet megismerésével, és józan ítélőképességgel lehet védekezni.

Egy speciális alkuhelyzet

A történelemben több példa is volt már arra, hogy egy szakszervezet bércsökkenésbe ment bele. Lee Iacocca a *Chrysler*-nél véghezvitt válságkezelő programjának része volt az alku, amelynek során több százezer munkahely megtartásáért cserébe jelentős bércsökkenést ajánlott a világ egyik legerősebb szakszervezete vezetőinek. Az Amerikai Autóipari Munkások Szakszervezetének vezetői, mint utólag azt az élet igazolta, jól döntöttek, amikor elfogadták az ajánlatot. Segítségükkel, jobban mondva a munkavállalók áldozatvállalásának köszönhetően, a Chrysler kilábalta a válságból, és megmaradtak a munkahelyek.

I. EVDSZ FOCIKUPA - Paks

Az EVDSZ Ifjúsági Tagozat programjának keretében június 4-én, Pakson az ASE pályán a PADOSZ Ifjúsági Tagozat rendezte meg az I. EVDSZ Focikupát kilenc csapat részvételével. A négy hazai – a két PADOSZ, a MÉSZ és az Üzemi Tanács – csapat mellett a TIVISZ, a DUVISZ, DÉMÁSZ és két LIGÁ-s csapat – a Rendvédelmi Szakszervezet illetve a Honvédelmi Szakszervezet csapata – harcolt a vándorkupáért.

A rendezvény védnöke, az EVDSZ nevében Dr. Szilágyi József elnökhelyettes, illetve a rendezők nevében Lőrincz László a PADOSZ elnöke nyitotta meg a játékot. Mivel első alkalommal került megrendezésre ez a program, a csapatok meghívás alapján vettek részt a rendezvényen. Nagyon komoly csatákat vívtak a pályán, minden elismerésünk az övék lehet. Volt olyan csapat, aki kis szünetekkel 3-4 meccset játszott egymás után.

Az időjárásra sem lehet panaszkodni, hiszen esős időszak volt éppen; környékünkön is nagy záporok

20 éves a PADOSZ

voltak, mi egész nap napsütésben sütkérezhettünk. Éppen csak egy ötperces frissítő zápor volt, amire éppen szükség is volt.

Szeretnénk, ha ez a rendezvény hagyományteremtő lenne, és a vándorkupa „tovább vándorolna”, hiszen elértük célunkat: ez a program – néhány tapasztaltabb játékos mellett – a fiatalokat mozgította meg.

Gratulálunk mindenkinek, aki részt vett és játszott!

Eredmények:

I. helyezett	TIVISZ
II. helyezett	Honvédelmi Szakszervezet (LIGA)
III. helyezett	PADOSZ II.
Legjobb góllövő :	Aradi Gábor (MÉSZ)
Legjobb játékos:	Porga István (PADOSZ)
Legjobb kapus:	Harmath Péter (DUVISZ)
Fair play csapat:	DUVISZ

Az est fénypontjaként megnézhattuk a **Csámpai Country Road Club** tánccsoport műsorát. A zárószámban táncuk alapjaival is megismertették a Focikupa résztvevőit és közönségét.

Jövőre találkozunk!

Aktualitások...

A speciális büfében történő étkezésről, a büfé árszabásáról és a PA Zrt-nél alkalmazott támogatás mértékéről megállapodtak a szociális partnerek.

Október 1-től egy három hónapos átmeneti időszakra mérséklődő árak mellett marad a jelenlegi 660 Ft-os napi támogatás azon dolgozók számára, akik a munkaidejük túlnyomó részét (6 órát meghaladóan) az ellenőrzött zónában töltik. Az árcsökkenés mértéke következtében a támogatás reálértéke 10 %-ot meghaladóan növekszik.

2010. január 1-ét követően a speciális büfé árszabása a szekunderkörüi büfék árszabásához és annak mértékéhez igazodik. Ez lehetővé teszi a támogatás mértékének mérséklését. Ez időtől kezdődően a napi támogatási összeg 500 Ft.

A szekunderkörüi árszabás alkalmazása a saját készítésű termékek esetén áremelkedéssel jár, de a nem saját készítésű termékek esetén jelentős árcsökkenést eredményez, ami a túlfogyasztók számára jelentős kiadáscsökkenést jelent.

Egy lépés előre a nyugdíj karkedvezmény ügyében

Végre aláírtuk a nyugdíj karkedvezményre jogosító munkakörök listáját, amely munkáltató és az érdekképviseltek közös szándéka szerint a nyugdíj karkedvezményben részesülők számát határozza meg. Ez a megállapodás egy jelentős lépés ez ügyben, hiszen egy két éve húzódó Paksi Atomerőműön belüli vita megoldását, nyugvópontra helyezését jelenti.

A megállapodás nem jelenti az ügy lezárását. Közös szándékkal el kell érünk, hogy a nyugdíj karkedvezményről szóló törvény kiegészüljön az atomerőműben dolgozókról szóló törvényi kitéttel és annak mellékleteként az atomenergia alkalmazási körében előforduló nyugdíjkor kedvezményes munkaköri listával.

Emberek beszélnek...

Nehéz időket élünk, nyakunkon a pénzügyi válság. Kivétel nélkül valamennyiünket érint, kit jobban, kit kevésbé. A szegény embereket jobban, a gazdagabbat meg úgy, hogy vagyona – bankszámlája – kissé megcsappant. Már a nehezen túl vagyunk, ahogyan az ország vezetése ígéri. Egyesek már látják az „alagút” végét. Ma még viszonylag magas adót fizetünk, de jövő évben már kevesebbet.(?!). A tervek szerint 2010. évben 10 munkavállalóból 9 jobban jár.(?!). Példával illusztrálva: havi bruttó 200 000 Ft-nál jelenleg a nettó kereset: 122 215 Ft. 2010-ben havi nettó kereset 137 920 Ft. Hogy az árak miként alakulnak, vagyis milyen emelések lesznek, arról nem esik szó. *Tökéletes szédítés magas fokon!* A munkanélküliség továbbra is emelkedő tendenciát mutat. Legújabb KSH kimutatás szerint a rendszerváltás óta most a legmagasabb, több, mint 10 %!

Mi a helyzet a nyugdíjasokkal? Semmivel sem jobb. Ők is olyan kiszolgáltatottak, mint az aktív munkavállalók. Velük a 3,5 millió nyugdíjossal kezdték a megszorításokat, elvették a 13. havi nyugdíjukat. Úton-útfélen megalázzák őket. Terhet jelentenek a társadalomnak. Egy aktív munkavállaló két nyugdíjast tart el. Sokszor lehet ezt hallani a tv-ben, országos napilapokban olvasni. Hogy is van ez? Valaki, ha – szerencséje van, nem éri baleset, vagy a gyógyíthatatlan betegség „elkerüli” – 40, vagy annál is több év után el tud menni nyugdíjba, viszonylag egészségesen pár évig örülhet, hogy a megérdemelt pihenéssel tudja eltölteni a hátralévő életét a szerettei körében.

A dolgozó évtizedek alatt a munkavállaló és a munkáltatója is fizette az SZTK-át, ahogyan abban az időben szokták mondani. A nyomott bérekben –kimondva, kimondatlanul– az „adó levonás” is benne volt. A szellemi és fizikai munkák értéket teremtettek! 1945 után a rommá lőtt, kifosztott ország három év alatt – hároméves terv célkitűzéseként – talpra állt. Megindult a termelés. A fizetőeszközünk, a pengő elértéktelenedett, ezért pénz helyett, krumpliért, szalonáért és egyéb élelemért dolgoztak az emberek, nem 8 órát, sokszor 12-16 órát. Szívből, lelkesedéssel. Túléltük a „világégést”, új élet kezdődik! Városok születtek, az emberek biztonságban érezték magukat. Ma még élő nyugdíjasok kivétel nélkül nagyon sokat tudnának az akkori időkről mesélni, sok büszkeséggel, mert a munkájuknak látszata volt, maradandót alkottak! Amikor a nyugdíjasokat sértő megjegyzésekkel illetik, akkor ez is jusson az eszükbe, hogy milyen volt a múlt.

Sajnálatos tény, hogy a megoldást egyes vezetők, közgazdászok abban látják, hogy –hasonlóan az EU nyugati országaihoz– a nyugdíjkorhatárt felemelik 65 évre. Talán el is lehetne fogadni, ha Magyarországon a férfiak átlag életkora hivatalos kimutatás szerint 68 év, a nőké 76 év. Más utat kell keresni. Olyan biztos gazdasági háttérrel kell létrehozni, hogy az állampolgár ne legyen kiszolgáltatott helyzetben. Korrekt bérezést, hogy a pályakezdők ne csak 25-35 év után tudjanak otthont teremteni. A szülő tudja biztosítani gyerekének a továbbtanulását. Olyan adórendszer legyen bevezetve, hogy az emberek ne keressék a „kiskapukat”.

Visszatekintve az elmúlt évekre, az volt a legnagyobb baj, hogy az „alulról” jött véleményeket nem vették figyelembe az országos vezetőink, sok esetben helyi szinten sem. Folyamatos párbeszéddel, építő javaslatokkal előbbre lehetett volna jutni. Az értelmetlen veszekedések, gáncsoskodások nem vezetnek sehova. Aki harcol, az nem épít! Szót kell értenünk! Sokat beszéltünk, most már cselekedni kell! Tegyük magunkért, boldogulásunkért, jövőnkért!

Strandparti 2009

augusztus 1-én (Boglárka napján) hétágra sütött a nap...☺.

Sokfelől érkeztek hozzánk: Budapesti Erőmű, Vértesi Erőmű (DUVISZ), Mátrai Erőmű (MEVISZ), OVIT, DÉDÁSZ, DÉMÁSZ, MAVIR, DERT dolgozói. Kb. 130 fő vett részt idén ezen a megmozduláson. Sajnálatos módon a szépszámú vidéki részvétel mellett a Paksi Atomerőmű dolgozói nem használják ki a helyben lévő szórakozási lehetőséget, sokkal kevesebben jöttek el, mint lehetne, és mint várnánk.

Reggel, a strand nyitására vártuk a résztvevőket, 8-9 óra között. A Kókai Petiék által prezentált bűvárbemutatóval kezdtük a programot. Akkor érdeklődés volt, hogy az egy óra hosszúra tervezett program keretében délután egyig folyamatos elfoglaltságot biztosítottunk Petiék csapatának. Ezúton köszönjük nekik kitartásukat / türelmüket, na és nem utolsó sorban színvonalas bemutatójukat.

Emellett sok játékos megmozdulási lehetőség volt, lehetett röplabdázni, lábtengőzni, seprű- hokizni, volt lengőteke, petanque, bocha, rönkhajítás, sörivő-virslievő verseny. A gyerekeknek lehetőségük

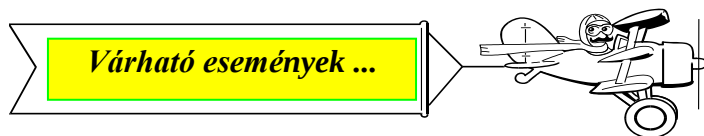
Az időjárás jó volt...., a társaság jó volt....., a programok szórakoztatóak voltak....kell ennél több?!?!)

A hagyományoktól eltérően idén augusztus első szombatján tartottuk meg a szokásos nyár közepi strandpartinkat immáron hatodik alkalommal. Ebben a programban három dolog nem változik: 1. a helyszín: a paksi strand, az időpont: július utolsó szombatja (??) a megrendelt jó idővel, 3. a szervezők: a PADOSZ ifjúsági tagozata. Most kényszerűségből – a szervezők egy része jól megérdemelt nyári szabadságát töltötte,- egy héttel halasztani kellett a programot. De milyen jól tettük!!! Az idén nyáron július utolsó szombat hűvös, esős idő volt, viszont

volt a célba dobálásban összemérni tudásukat. A strandi program zárásaként 'össznépi' foci volt: aki csak akart jöhetett a forró homokba rúgni a labdát. Lányok- fiúk-gyerekek vegyesen, voltunk vagy harmincan a pályán. És mindezt szikrázó napsütésben...a homokot folyamatosan locsolni kellett, hogy rá tudjunk menni....De! Idén a legnagyobb tetszést _ a bűvárbemutató után – az 'össznépi' foci nyerte el.

Ezzel még nem fejeződött be a nap. Az ünnepélyes 'eredményhirdetés' után átvonultunk a Tekézőbe és egykiadós vacsora után a legkitartóbbakkal továbbfolytatódott a verseny: tekéztünk és csocsóztunk.

PADOSZ
Ifjúsági Tagozata

A PA Zrt-nél megkezdődnek (folytatódnak) a 2009.évi VBKJ tárgyalások...A munkáltató kezdeményezésére 2009.09.14-én ismét tárgyaló asztalhoz ül a munkáltatói és az érdekvédelmi oldal, hogy a 2010.évi VBKJ. Megállapodásról szóló tárgyalásokat megkezdjék (illetve folytassák). A érdekvédelmi oldal részéről (ÜT és a szakszervezetek), kijelölésre kerültek a tárgyalásban résztvevő képviselők. A PADOSZ-t a tárgyalásokon Lőrincz László elnök, Bocsor István elnökhelyettes és Bakó Tibor főbizalmi fogja képviselni.

20 éves a PADOSZ rendezvénysorozat és megemlékezés...

A PADOSZ megalakulásának 20-éves évfordulója kapcsán a KSZB (Közös Szakszervezeti Bizottság) úgy döntött, hogy e jeles évfordulóról méltó módon megemlékezik. A jubilálással kapcsolatos szervező munka megkezdődött, amelynek kiemelkedő eseménye lesz, a 2009. november 7-i az ESZI Sportcsarnokába szervezett Jubileumi Bál. Az elmúlt 20 évről egy jubileumi kiadványban is meg fogunk emlékezni, és bizonyos tárgyi ajándékokat adunk aktív és nyugdíjas tagjainknak.

A jubileumi ünneppsorozat időben első rendezvénye a 2009.október 4-én az ASE Sportcsarnokban szervezett „**20 éves a PADOSZ Futsal Torna**” lesz.